

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΕΜΠΑ ΑΘ.
Αριθμός Αδείας
4265

Ο ΠΑΜΙΣΟΣ

«Ο καθένας που γυρνά στον τόπο του δεν είναι νικητής. Αλλά κανένας δεν είναι νικητής σα δε γυρνά στον τόπο του.»

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2016 * ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΗΣΙΩΤΩΝ «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ» * 15η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΕΤΟΣ 2016 - Αρ. Φύλλου 117(90)
ΚΟΡΙΝΝΗΣ & ΣΑΠΦΟΥΣ 11, Τ.Κ. 105 53 ΑΘΗΝΑ, e-mail: pamisos@gmail.com * Κωδικός ΓΓΕΓΓΕ 4186

Ξωπήγαδο

Αποφασίσαμε να καθιερώσουμε μια στήλη του προσφιλούς μας και ενεργά συμμετέχοντος στην τοπική κοινωνία του Νησιού Νίκου Ρούτση, ώστε εκτός από τα δημογραφικά στοιχεία των συμπολιτών μας που μας έδιδε, από δω και πέρα θα έχουμε και μια ζωντανή καταγραφή, μια τρυφερή ματιά για τα συμβάντα της πόλης μας.

Κείμενα-Επιμέλεια Στήλης: Νίκος Ρούτσης

Στη διάρκεια του χρόνου και σε κάθε τόπο γίνονται πράγματα, άλλοτε μεγάλα άλλοτε μικρά, εμφανίζονται άνθρωποι που δημιουργούν και τιμούν αυτόν τον τόπο, αλλά, δυστυχώς, τις περισσότερες φορές αν αυτά τα γεγονότα δεν αποσιωπούνται, αναφέρονται με πολύ ψιλά γράμματα, αν έχουν την τύχη να δουν το φως της δημοσιότητας.

Στη στήλη μας, που εγκαινιάζουμε σήμερα εδώ, θα προσπαθήσουμε να αναδεικνύουμε όλα τα γεγονότα -όσα φυσικά πέφτουν στην αντίληψή μας- που δίνουν το δικό τους στίγμα στην ιστορία αυτής της πόλης.

3^ο Δημοτικό Σχολείο Μεσσήνης

Ενα μεγάλο μπράβο στη διευθύντρια του 3ου Δημοτικού Σχολείου Μεσσήνης κα Μαθιοπούλου Ευγενία για την πρωτοβουλία της να συλλέξει υλικό από σχολικές φωτογραφίες με αναπαραστάσεις από στιγμές του παρελθόντος.

Απευθύνεται λοιπόν, σε "παλιούς" και "νέους" μαθητές του 3ου Δημοτικού Σχολείου Μεσσήνης, που έχουν φωτογραφίες από τα μαθητικά τους χρόνια.

Προσπαθεί να δημιουργήσει ένα φωτογραφικό λεύκωμα που θα αποτελέσει έναν καθρέφτη από εικόνες που παλιό και νέοι μαθητές θα μπορούν να αναγνωρίσουν και να θυμηθούν "εικόνες" από τη δική τους ζωή στο σχολείο.

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 2722022504

E-mail: mail@3dim-messin.mes.sch.gr

συνέχεια στη σελ. 7

Το Δ. Σ. του ΠΑΜΙΣΟΥ

εύχεται ολόψυχα

η φετινή Ανάσταση

να γεμίσει με φως και ελπίδα

τις καρδιές όλων!

Καλό Πάσχα

Η κρίση και οι συλλογικοί φορείς

Σε περίοδο κρίσεων, οικονομικών και όχι μόνο, μέσα σε κάθε κοινωνία συντελούνται ανακατατάξεις κοινωνικές, οικονομικές πολιτικές.

Το κύριο όμως στην κρίση που βιώνουμε αυτή τη στιγμή, είναι ο κατακερματισμός του κοινωνικού ιστού. Αξίες που βίωσαν οι γονείς μας ή και η δική μας γενιά στις γειτονιές του Νησιού ή των πόλεων της Αττικής, όπου οι περισσότεροι μεγαλώσαμε, χάθηκαν.

Αξίες όπως η αλληλεγγύη, η ειλικρίνεια, η συνεργατικότητα, η καλλιέργεια της πολιτιστικής μας παράδοσης, χρειάζεται να κυριεύσουν και πάλι την κοινωνία μας. Το ερώτημα είναι πώς μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο και σίγουρα δεν μπορεί να γίνει από τη μία μέρα στην άλλη.

Η αξία της προσφοράς στην κοινωνία από το άτομο για το κοινό καλό χρειάζεται να αποκτήσει κυρίαρχο ρόλο. Για τα προηγούμενα ο ρόλος συλλογικότητας των πολιτών όπως συλλόγων, σωματείων, ενώσεων, καθούνται να παίξουν έναν ιδιαίτερο ρόλο ώστε να δημιουργήσουν μία νέα κινητικότητα μέσα στην κοινωνία με αποτέλεσμα ο διεργημένος κοινωνικός ιστός να αρχίσει να υψώνεται εκ νέου. Μέσα σε αυτές τις συλλογικότητες είναι και η δική μας του ΠΑΜΙΣΟΥ και καθούμαστε να δράσουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι σίγουρο ότι η αγάπη μας για τη γενετήριά μας κυριαρχεί στις ενέργειές μας - και, ίσως για πολλούς από εμάς, να είναι και η έκφραση συγγνώμης γιατί φύγαμε από αυτή τη «Μακαρία Γη».

Καταθέτουμε λοιπόν τις σκέψεις μας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και τους φορείς της πόλης μας.

Ονειρευόμαστε να ξεκινήσει μία συζήτηση για το τι σημαίνει ανάπτυξη και πώς θα έχει ο τόπος μας.

Στη συζήτηση αυτή χρειάζεται να βρεθούμε όλοι δίπλα, να ακούσουμε

ο ένας τη σκέψη του άλλου, να ακούσουμε την αγωνία των άλλων και ταυτόχρονα να δράσουμε άμεσα.

Βρισκόμενοι πιο κοντά μπορούμε πιο εύκολα να φτιάχνουμε ανά τακτά χρονικά διαστήματα πολιτιστικές δράσεις στις οποίες ο καθένας μπορεί να έχει λόγο και συμμετοχή, να αναδείξουμε τον πλούτο της παικής παράδοσης του τόπου μας, να βγάλουμε προς τα έξω τη Μεσσηνία και όχι μόνο τα θαυμάσια ήθη και έθιμά μας.

Να αναδείξουμε σε όλη τη χώρα, και όχι μόνο, το θαυμάριο τον ανεκτίμητο που λέγεται Αρχαία Μεσσηνία.

Είμαστε καταδικασμένοι να χαράζουμε την πορεία της πόλης μας μέσα από την προβολή και την αξιοποίηση του πλούτου της Αρχαίας Μεσσηνίας.

Η συλλογικότητα του Παμίσιου φιλοδοξεί όχι να κάνει το δάσκαλο αλλά να είναι ο καταλύτης των διεργασιών με τους άλλους φορείς της πόλης μας ώστε να δημιουργηθούν παρεμβάσεις, συζητήσεις μεταξύ μας.

Σίγουρα είμαστε υπερήφανοι για τον τόπο μας και τις δυνατότητές του. Κουβαλάμε στο DNA αυτό που είχαν οι αρχαίοι πρόγονοί μας όταν μετανάστευσαν στη Ναύπακτο και σε κάθε ευκαιρία πρόσφεραν στη μητρική Γη.

Να βρεθούμε λοιπόν με αλληλεγγύη και σεβασμό μεταξύ μας ακόμα και απέναντι στις διαφορετικές απόψεις, έτσι ώστε να μπει σε δημιουργική κίνηση η κοινωνία μας σε αυτή την περίοδο της κρίσης.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΕΦΑΛΑΣ

Σύλλογος των Απανταχού Νησιωτών "Ο ΠΑΜΙΣΟΣ"

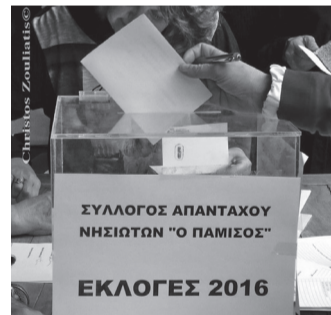
Γενική Συνέλευση - Διοικητικός Απολογισμός 2016 - Εκλογές

Άλλη μια τριετία τέλειωσε και μαζί κλείσαμε τα 20 χρόνια από την δημιουργία του ΠΑΜΙΣΟΥ.

Μια εικοσαετία γεμάτη δράση, δραστηριότητες συμβατικές αλλά και καινοτόμες. Από τα σημαντικότερα της εικοσαετίας, θάλαγα πως είναι η επανασύνδεση των τότε 50-60άρηδων Νησιωτών με πανελλαδικό κύρος και καταξίωση με πρωτοβουλία του Συλλόγου μας. Μέσα από τις σελίδες της εφημερίδας μας και με όχημα τις εκδηλώσεις, όλα αυτά τα χρόνια, φέραμε σε επαφή το Νησί και τους Νησιώτες με τον Κρεμμυδά, τον Ληναίο, τον Παναγιωτόπουλο, τον Κατσουλιδή, τον Μαρκό-πουλο, τον Θωμόπουλο και τόσους άλλους. Μέσα από τις σελίδες του ΠΑΜΙΣΟΥ, γνώρισαν και γνωρίσαμε και μες την σημαντική πορεία της ζωής τους και όλα αυτά που τους έκαναν ξεχωριστούς και σπουδαίους.

Η τριετία που πέρασε έχει να επιδείξει σημαντικές δράσεις:

1. Οι δυο μεγάλες παραγωγές που έγιναν στην Αρχαία Μεσσηνία, για τον Σικελιανό το 2014 και τον Μ. Αναγνωστάκη το 2015, με σολίστα τον τραγουδιστή Γιάννη Θωμόπουλο. Η εκδήλωση του 2014 πραγματοποιήθηκε με οικονομική ενίσχυση της Περιφέρειας και τεχνική βοήθεια του Δήμου Μεσσηνίας, αυτή του 2015 με οικονομική και τεχνική βοήθεια μόνο του Δήμου Μεσσηνίας. Αναδείχθηκε επιτακτικά η αναγκαιότητα ενός Φεστιβάλ στην Αρχαία Μεσσηνία, με την ευθύνη

πλέον και τις δυνατότητες που διαθέτει ο δήμος Μεσσηνίας.

2. Η ιδιαίτερα σημαντική Ημερίδα για την Φρίντα Λιάπα, στο Gazarte τον Δεκέμβρη του 2014 και η σημαντική απόφαση και προετοιμασία για έκδοση βιβλίου, στο οποίο περιέχονται οι τρεις ποιητικές της συλλογές, που δεν κυκλοφορούν πλέον, προσφορά του Κυριάκου Αγγελάκου και οι ομιλίες των σημαντικών ανθρώπων του πολιτισμού.
3. Η Ανάδειξη του καλοφτιαγμένου και καλαίσθητου προαύλιου της Αγίας Παρασκευής, σαν χώρος που μπορούν να γίνουν αξιόλογες πολιτιστικές εκδηλώσεις το καλοκαίρι, όπως αυτές που πραγματοποίησε ο Σύλλογός μας για τον Τάκη Βαλαβάνη και τον Π. Σκούφη.
4. Η έκδοση ενός ακόμα βιβλίου του Παν. Σκούφη «Σταυροδρόμια Ζωής» Β' τόμος.
6. Πολιτιστικές εκδρομές στο Ναύπλιο και την Ελευσίνα, κρουαζιέρα στον Αργοσαρωνικό, αποκριατικό χορό κλπ

Τρία χρόνια γεμάτα δραστηριότητες πιστοί στους σκοπούς και τους στόχους για τους οποίους δημιουργήθηκε ο Σύλλογός μας., Τέλος, η τριετία κλείνει με δυο γεγονότα που αφορούν το Διοικητικό Συμβούλιο:

α/ η παραίτηση του Χαράλαμπος Βασιλαδιώτη. (Οι επιστολές έχουν δημοσιευθεί στον Πάμισο).

β/ Η απόφαση του Δημήτρη Δημητρόπουλου να μην συμμετάσχει στις εκλογές για ΔΣ του Συλλόγου μας και να αφοσιωθεί στην Εταιρεία Φίλων του Μουσείου Κατσουλιδή. Θεωρούμε ότι το Μουσείο είναι το σημαντικότερο σύγχρονο πολιτιστικό σημείο που έχει να παρουσιάσει μέχρι στιγμής η πόλη της Μεσσηνίας.

Αυτός είναι ο απολογισμός της τριετίας του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου και μαζί με την εικοσαετή ιστορία μας, μπορούμε αβίαστα να πούμε πως

υπήρχε λόγος και αιτία για την δημιουργία του Πάμισου και αυτός ο λόγος σήμερα δικαιώνεται πλήρως.

Τα πλήρη Πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης με τον Διοικητικό Απολογισμό της τριετίας και φωτογραφικό υλικό, θα τον βρείτε στην ιστοσελίδα του ΠΑΜΙΣΟΥ: http://syllogos-pamisos.blogspot.gr/2016/02/2016_4.html

Ο Σύλλογος των Απανταχού Νησιωτών "Ο ΠΑΜΙΣΟΣ", διεξήγαγε τις εκλογές του στις 24.1.2016 στην Αθήνα και στις 3.2.2016 συνεκλήθη η πρώτη συνεδρίαση και συγκροτήθηκε σε σώμα, του οποίου η σύνθεση είναι η εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γαβράς Μιχάλης

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Μπάρκα-Λεκαδίτη Βασιλική

ΑΝΑΠΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Τσοβού Ζωή

ΜΕΛΗ: Αναστασόπουλος Παναγιώτης, Πετροπούλου Μαριλένα, Πετρουλάκης Κώστας

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ασημάκη-Μεντάκου Σταυρούλα

ΤΑΜΙΑΣ: Λαμπροπούλου-Σουλτανιά Βασιλική

ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ: Τσεφαλάς Κώστας

Όλγα Θεοδωροπούλου μια ξεχωριστή Ελληνίδα

Κύριε διευθυντά

Αισθάνομαι βαθύτατο τον πόνο για την αναπάντεχη απώλεια μιας εκλεκτής Ελληνίδας, της Όλγας Θεοδωροπούλου, το εσωτερικό φως της οποίας ουδέποτε τρεμόπαιξε, αντανάκλωσε στο κάλλος της μορφής της και στην όλη χάρη της ζωής της. Γι αυτό ας μου επιτραπούν τα παρακάτω.

Ελληνίδα δέσποινα, με την πλήρη έννοια αυτών των λέξεων, έδωσε τέλειο υπόδειγμα, της συζύγου, της μητέρας και της κόρης. Επένδυσε επιπλέον όλη την αρμονία που ανέδιδε η προσωπικότητά της. Ακόμη, την ασφαλή γνώση, στην κάθε περίπτωση και στην κάθε στιγμή, του τι είναι το σωστό και το πρέπει, αλλά και των ορίων του εφικτού.

Αληθινά, ο συνδυασμός εκλεκτής πρώτης ψυχικής ύλης επιμελημένης οικογενειακής ανατροφής και καλού σχολείου την προίκισε με ευφυΐα τόσο συναισθηματική όσο και διανοητική, που της επέτρεψε μια ζωή με κανόνες ασφαλούς πλοήγησης, ένα ολοκληρωμένο σύστημα αξιών άρρηκτο, όχι όμως και άτεγκτο, γιατί συνυπήρχε με την βαθιά κατανόηση της ανθρώπινης φύσης.

Σπουδάζοντας αρχικά μόνη, και επινοώντας ένα σύστημα ελεύθερων ανθρωπιστικών σπουδών, απέκτησε γενική παιδεία σπάνια σε ευρύτητα, σε βάθος και σε εσωτερική συνοχή. Εργάστηκε ως δημοσιογράφος σε μεγάλο εκδοτικό συγκρότημα, και στα μέσα της δεκαετίας του '80, εκδόθηκε η πρώτη της ποιητική συλλογή, που έτυχε ευμενέστατης κριτικής από τις στήλες της «Καθημερινής» και έγκυρων λογοτεχνικών περιοδικών.

Την ίδια περίοδο, για λογαριασμό μεγάλου εβδομαδιαίου περιοδικού, έλαβε συνεντεύξεις από κορυφαίους Έλληνες πολιτικούς και διανοούμενους, με κορυφαία εκείνη του Παναγιώτη Κανελλόπουλου, την οποία ο εκλιπών πολιτικός και πνευματικός άνδρας θεώρησε υπόδειγμα δημοσιογραφίας. Η παιδεία της εκτεινόταν σε χώρους όπως η ιστορία, η ηθική, η πολιτική, η αισθητική, ο πολιτισμός γενικά και ειδικότερα οι τέχνες του λόγου, οι εικαστικές τέχνες, το θέατρο και ο κινηματογράφος. Τελευταία βρισκόταν στον αστερισμό του Αριστοτέλη: μελετούσε τα Ηθικά Νικομάχεια και τώρα το Περί Ποιητικής. Είχε κατακτήσει μεγάλη ελευθερία σκέψης και εκφραστική δύναμη στο γραπτό λόγο, όπως μαρτυρούν κείμενά της, που δημοσιεύτηκαν στη στήλη αυτή της αγαπητής «Κ». Αλλά την απώθησε ο τύπος της διανοούμενης γυναίκας. Αντίθετα ήταν ο καλλιεργημένος και συνειδητός ενεργός πολίτης. Πονούσε με την κατάσταση αποσύνθεσης που ζούμε και αντιστεκόταν με όλη της την δύναμη και με μυαλό ορθάνοιχτο.

Το ήθος και η γενναιοδωρία της εμπνέονταν από αξίες που σήμερα αμφισβητούνται σφοδρά. Η δική μας εποχή φαίνεται να τελείωσε και η καινούργια, χαώδης και αδιαμόρφωτη ακόμη, αιωρείται σε ένα κενό κωδίκων και αρχών.

Είναι λοιπόν η Όλγα Θεοδωροπούλου συντηρητική και παρωχημένη; Ίσως ναί. Ίσως πάλι όχι. Ίσως να ενσαρκώνει τη διαχρονική γυναίκα, τον άφθαρτο και αναλλοίωτο άνθρωπο που όταν η κοινωνία μας κλυδωνίζεται και ο κυρίαρχος λαϊκισμός ερωτοτροπεί αναισχυντα με την άβυσσο, αυτός, πάμφωτος και αληθινός, ο νη και ο ων και ο ερχόμενος, δείχνει. Δείχνει και εμπνέει ελπίδα.

Καθηγητής ΓΙΑΝΝΗΣ Γ. ΣΧΙΝΑΣ
τέως πρόεδρος του Δημοκρατικού Πανεπιστημίου

Όλγα Θεοδωροπούλου

Ο ξαφνικός θάνατος της Όλγας ήταν ένα βαρύτατο πλήγμα για τον Γιάννη, για τον Κωνσταντίνο, για τον Ηλία. Αν και ο χρόνος μόνον απαλύνει τα τραγικά συναισθήματα, η συμμετοχή των φίλων στο πένθος τους ας σταθεί ως ελάχιστη έκφραση αγάπης προς εκείνη που έφυγε και προς τους ανθρώπους που η ίδια αγάπησε με όλες της τις δυνάμεις. Τώρα πια ξέρουμε ότι υπάρχουν κενά που η αναπλήρωσή τους είναι δύσκολη και ενίοτε ανέφικτη.

Επιμελής στα πράγματα της καθημερινής ζωής και ανήσυχη για τα μεγάλα ζητήματα του πνεύματος και της εποχής μας, η Όλγα ήταν υπόδειγμα του ανθρώπου της σταθερής τροχιάς, της αυτογνωσίας και της αυτοβελτίωσης. Ήταν ένας συντελεστής σταθερότητας του στενού της περιβάλλοντος και ένα σημείο αναφοράς για τον ευρύτερο κοινωνικό της κύκλο. Ο καθηγητής Γιάννης Σχινάς τόσο στον επικήδειο λόγο όσο και στο άρθρο του στην «Καθημερινή», σκιαγράφησε διακριτικά και ταυτόχρονα ουσιαστικά τον προσωπικό και πνευματικό κόσμο της Όλγας, εκφράζοντας και όλους εμάς που είχαμε να πούμε δυο λόγια αγάπης στη μνήμη της.

Τα τελευταία χρόνια είχα την ευκαιρία να συζητώ μαζί της τα κρίσιμα ζητήματα της χώρας και δεν θέλω να αποσιωπήσω τη μεγάλη της ανησυχία και τη μεγάλη της λύπη για την κατάσταση των πραγμάτων, που βέβαια κι εγώ συμμεριζόμουν στο έπακρον. Με γνώση και με ευαισθησία, η Όλγα, στοχαζόταν πάνω στην πορεία των εθνικών μας ατυχημάτων, χωρίς ίχνος πικρίας ή προσωπικής εμπλοκής και χωρίς εύκολη και άκριτη απόρριψη του έργου των "άλλων" ακόμη και εκείνων με τους οποίους διαφωνούσε ριζικά. Το μόνο που την ενδιέφερε ήταν το πώς θα διορθώσουμε τα παλαιά λάθη, το πώς θα κάνουμε λιγότερα λάθη τώρα. Η "ιδιοτελεία" της κορυφωνόταν στο αίτημα: πώς θα ζήσουν σ' έναν καλύτερο κόσμο τα παιδιά μας. Αυτός ο καλύτερος κόσμος ήταν η έγνοια της, όχι μόνο για τα "παιδιά μας" αλλά για τη χώρα ολόκληρη, για τα παιδιά όλου του κόσμου. Η σκέψη της ήταν υπερ-ατομική και βαθιά ανθρώπινα τα συναισθήματά της. Η Όλγα ήταν ένας ολοκληρωμένος άνθρωπος.

Βασ. Παναγιωτόπουλος*

* Ο Βασίλης Παναγιωτόπουλος είναι ιστορικός, ομότιμος Διευθυντής Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (ΕΙΕ).

ΑΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Η οικογένεια **Βασίλη Παναγιωτόπουλου** στην μνήμη της Όλγας συζ. Ιωάννη Θεοδωρόπουλου, αντι στεφάνου καταθέτει 100€ για την ενίσχυση της έκδοσης της εφημερίδας ΠΑΜΙΣΟΣ.

Η οικογένεια **Δημήτρη Παναγιωτόπουλου** στην μνήμη της Όλγας συζ. Ιωάννη Θεοδωρόπουλου, αντι στεφάνου καταθέτει 100€ για την ενίσχυση της έκδοσης της εφημερίδας ΠΑΜΙΣΟΣ.

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ επ' ονόματι **ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΗΣΙΩΤΩΝ «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ»** είναι Νο 104/296264-00, στην Εθνική Τράπεζα, στον οποίο μπορείτε να καταθέτετε τις εισφορές σας, ζητώντας από τον υπάλληλο να πληκτρολογεί το ονοματεπώνυμό σας, ώστε να γνωρίζουμε τον καταθέτη και να εκδίδουμε αμέσως τη σχετική απόδειξη.

Λόγω πληθώρας ύλης, οι συνδρομητές μας θα δημοσιευθούν στο επόμενο φύλλο του Παμίσου.

Η Συντακτική Επιτροπή

Ο ΠΑΜΙΣΟΣ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΗΣΙΩΤΩΝ «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ»
ΚΟΡΙΝΝΗΣ & ΣΑΠΦΟΥΣ 11, Τ.Κ. 105 53 ΑΘΗΝΑ
e-mail: pamisos@gmail.com

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΗΣΙΩΤΩΝ «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ»
ΕΚΔΟΤΗΣ: ΓΑΒΡΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ, ΤΗΛ.: 6944852921
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΜΠΑΡΚΑ - ΛΕΚΑΔΙΤΗ ΒΑΣΩ, ΤΗΛ.: 210 3465406
ΤΑΜΙΑΣ: ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΟΥΛΤΑΝΙΑ ΒΑΣΩ, ΤΗΛ.: 210 3212937
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΛΕΝΑ, ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (210-2287362), ΤΣΕΦΑΛΑΣ ΚΩΣΤΑΣ, ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γαβράς Μιχάλης (6944852921)
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ασημάκη-Μεντάκου Βούλα (210-6120100)
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Μπαρκα-Λεκαδίτη Βάσω (210-3465406)
ΤΑΜΙΑΣ: Λαμπροπούλου-Σουλτανιά Βάσω (210-3212937)
ΑΝΑΠΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Τσοβού Ζωή
ΕΦΟΡ. ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ: Τσεφαλάς Κώστας
ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ: Αναστασόπουλος Παναγιώτης (210-2287362), Πετροπούλου Μαρλένα (6944473957), Πετρούλακης Κώστας (210-5755387)

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: Ευρώ 0,01 • ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Οι χαρές μας...

20/10: Ο κ. Ρούτσης Κωνσταντίνος του Ιωάννου και η κα Φανού Σταυρούλα του Αρτέμη, απέκτησαν υιόν.
26/10: Ο κ. Γιαννακόπουλος Εμμανουήλ του Χρήστου-Θεόδωρου και η κα Λεγάκη Μαρία απέκτησαν υιόν.
29/10: Ο κ. Μπούρας Ευάγγελος και η κα Πετροπούλου Γεωργία του Αθανασίου, απέκτησαν υιόν.
31/10: Ο κ. Τσελίκης Κωνσταντίνος και η κα Τριβελά Αικατερίνη του Σταύρου, απέκτησαν υιόν.
03/11: Ο κ. Μουραφέτης Δημήτριος του Γεωργίου και η κα Πανάρετου Μαρία, απέκτησαν υιόν.
07/11: Ο κ. Μπιρλής Διονύσιος του Σταύρου και η κα Καίσαρη Κοραλία του Νικολάου, απέκτησαν υιόν.
10/11: Ο κ. Μαρκατσέλης Αθανάσιος και η κα Κουζή Βασιλική του Ηλία, απέκτησαν κόρη.
12/11: Ο κ. Μπλάνας Δημήτριος του Αναστασίου και η κα Πολυχρονιάδη Παναγιώτα απέκτησαν κόρη.
16/11: Ο κ. Δουμπουλάκης Ιωάννης του Χρήστου και η κα Καπερνάρου Βασιλική, απέκτησαν κόρη.
16/11: Ο κ. Μουραφέτης Ιωάννης του Νικολάου και η κα Ανδρέου Αγγελική, απέκτησαν κόρη.
17/11: Ο κ. Μπατάλιας Σταύρος και η κα Γιαννακοπούλου Κανέλλα του Ισιδώρου, απέκτησαν κόρη.
19/11: Ο κ. Ηλιόπουλος Χρήστος και η κα Δενδρινού Αγγελική του Κωνσταντίνου, απέκτησαν κόρη.
22/11: Ο κ. Κόκκαλης Παναγιώτης του Αθανασίου και η κα Ξυνού Χριστίνα του Γεωργίου, απέκτησαν κόρη.
27/11: Ο κ. Κούτης Ιωάννης του Αναστασίου και η κα Λογιώτη Σταυριάννα, απέκτησαν κόρη.
30/11: Ο κ. Ρουσσάκης Βασίλειος του Χαράλαμπου και η κα Τσάκαλου Χρυσούλα, απέκτησαν υιόν.
21/12: Ο κ. Ζαμπάρας Σπυρίδων και η κα Πετροπούλου Μαρία του Μιχαήλ, απέκτησαν υιόν.
21/12: Ο κ. Μαθιόπουλος Δημήτριος του Παναγιώτου και η κα Σπίνου Αγγελική, απέκτησαν υιόν.
30/12: Ο κ. Τσάτουρας Λούης του Θεόδωρου και η κα Αργιανά Μαρία, απέκτησαν κόρη.

Οι λύπες μας...

06/11: Ρούτση Ευσταθία, συζ. Γεωργίου, το γένος Βασιλαδιώτη, γεννηθείσα στο Καρτερόλι Μεσσήνης το 1937, συνταξιούχος ΟΓΑ.
09/11: Καρακάξης Δημήτριος του Χρήστου, γεννηθείς στη Μεσσήνη το 1944, συνταξιούχος ΙΚΑ.
09/11: Κοταρέας Γεώργιος του Βασιλείου, γεννηθείς στη Μεσσήνη το 1936, συνταξιούχος ΙΚΑ.
13/11: Νικολόπουλος Γεώργιος του Παντελή, γεννηθείς στο Τρίκορφο Μεσσήνης το 1931, συνταξιούχος.
26/11: Τιμπούρη Κατίνα συζ. Ευσταθίου, το γένος Κουτρούλη, γεννηθείσα στο Αβραμιού Μεσσήνης το 1941, συνταξιούχος ΟΓΑ.
07/12: Ράλλης Διονύσιος του Αποστόλου, γεννηθείς στο Σουληνάρι Μεσσηνίας, το 1921, συνταξιούχος ΟΓΑ.
09/12: Χρυσαιφίδη Σταυρούλα, χήρα Νικολάου, το γένος Κουτέλα, γεννηθείσα στη Δραΐνα Μεσσηνίας, το 1932, συνταξιούχος ΟΑΕΕ.
11/12: Γερασιμόπουλος Δημήτριος του Αθανασίου, γεννηθείς στη Μεσσήνη το 1920, συνταξιούχος ΙΚΑ.
19/12: Τιμπούρης Ευστάθιος του Παναγιώτου, γεννηθείς στη Μεσσήνη το 1936, συνταξιούχος ΙΚΑ.
21/12: Μποζαντζής Γεώργιος του Βασιλείου, γεννηθείς στη Λαύκα Κορινθίας το 1945, συνταξιούχος ΔΕΗ.
22/12: Σιάμητα Αφροδίτη χήρα Παναγιώτου, το γένος Μούρσα, γεννηθείσα στη Μεσσήνη το 1935, συνταξιούχος ΟΓΑ.
24/12: Κουρή Βασιλική, χήρα Βασιλείου, το γένος Μούγιου, γεννηθείσα στη Μεσσήνη το 1935, συνταξιούχος ΟΓΑ.
29/12: Πετροπούλου Κωνσταντίνα, χήρα Σπυρίδωνος, το γένος Χριστοφιλοπούλου, γεννηθείσα στη Μεσσήνη το 1923, συνταξιούχος ΟΓΑ.
29/12: Παπαλάμπρος Πέτρος του Σταύρου, γεννηθείς στον Μεσοπόταμο Μεσσηνίας το 1920, συνταξιούχος ΟΓΑ.
30/12: Παναγοπούλου Βασιλική του Παναγιώτου, γεννηθείσα στο Μαγγανικό Μεσσηνίας το 1930, συνταξιούχος ΙΚΑ.

Νικόλαος Ρούτσης

ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΜΕΣΣΗΝΗΣ

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εγκαινίασε την έκθεση χαρακτικής αφιερωμένη στο “Μέγα Αλέξανδρο” στη Μεσσήνη

Με επίσημο προσκεκλημένο τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλο πραγματοποιήθηκαν, τα εγκαινία της σπουδαίας έκθεσης χαρακτικής, αφιερωμένης στο Μέγα Αλέξανδρο στο “Μουσείο Κατσουλίδη” στη Μεσσήνη.

Τον Μεσσήνιο Πρόεδρο της Δημοκρατίας υποδέχθηκαν ο Δήμαρχος Μεσσήνης Γιώργος Τσώνης και ο Μεσσήνιος χαρακτήρας και εμπνευστής αυτής της έκθεσης Τάκης Κατσουλίδης.

Στην κατάμεστη αίθουσα του Μουσείου, το παρών έδωσαν, ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ.κ. Χρυσόστομος, ο υπουργός εσωτερικών Παναγιώτης Κουρουπλής, ο πρόεδρος της “Ενώσης Κέντρου” με καταγωγή από τη Μεσσήνη, Βασίλης Λεβέντης, οι Βουλευτές του νομού Μεσσηνίας Γιώτα Κοζομπόλη και Πέτρος Κωνσταντίνεας, ο πρώην Υπουργός Γιάννης Λαμπρόπουλος, η αντιπεριφερειάρχης Μεσσηνίας Ελένη Αλειφέρη, ο Δήμαρχος Καλαμάτας Παναγιώτης Νίκας, οι πρώην βουλευτές Θανάσης Πετράκος και Νάντια Γιαννακοπούλου, ο πρόεδρος της Λυρικής Σκηνής Αθηνών Αθανάσιος Θεοδωρόπουλος, στρατιωτικές αρχές και πλήθος αυτοδιοικητικών παραγόντων.

Η έκθεση περιλαμβάνει 16 μοναδικά έργα μοντέρνας χαρακτικής από 14 σπουδαίους έλληνες χαρακτές αλλά και 14 ακόμα έργα χαρακτικής, που το μουσείο Κατσουλίδη δανείστηκε από το Μουσείο του Λούβρου. Είναι αφιερωμένη στο μεγάλο έλληνα στρατηλάτη “Μέγα Αλέξανδρο” που σε λίγα χρόνια συμπληρώνονται τα 2.300 χρόνια από το θάνατό του.

*Η έκθεση θα λειτουργεί από αύριο Τετάρτη 3 Φεβρουαρίου και έως τις 11 Απριλίου καθημερινά από τις 10.00 π.μ. έως τις 2.00 μ.μ. εκτός Τρίτης. Για περισσότερες πληροφορίες για σχολεία, τηλ. 27210 24212.

- See more at: <http://www.tharrosnews.gr> • <http://www.kalamatajournal.gr/> • <http://www.eleftheriaonline.gr>

156^ο ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ Μεσσήνης
 Καρναβαλική παρέλαση 14/3 21/2 - 14/3 2016
 Φωτιές Τυρίς & Ταραμάς Παστό Κρέμασμα της γρια-Συκούς Βάβαινα
 Καρναβάλι των μικρών
 Καρναβάλι 28 Φεβρουαρίου 15:00 - 19:00 μ.μ. Κεντρική Πλατεία Μεσσήνης
 Και η παράδοση συνεχίζεται...

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΜΕΣΣΗΝΗΣ 2016

Και φέτος, όπως έχει πλέον καθιερωθεί, γιορτάσαμε με μεγάλη επιτυχία το Καρναβάλι στην πόλη μας. Παρελάσαμε, χορέψαμε, διασκεδάσαμε όλο το τριήμερο της αποκριάς, ξεχνώντας για λίγο την καθημερινότητα και το γκριζό της, φωτίζοντας με λαμπερά χρώματα και απολαμβάνοντας γιορτινές μικρές στιγμές.

Το φέμα της νηνεμίας παρουσιάστηκε στο Φιλοσοφικό Κέντρο Μεσσήνης

Το νέο της βιβλίο «**Το φέμα της νηνεμίας**» παρουσίασε η καταγόμενη από τη Μάδαινα συγγραφέας **Βούλα Αργυροπούλου** τη Δευτέρα (4.1.2016) το απόγευμα στο **Φιλοσοφικό Κέντρο Μεσσήνης**.

Την εκδήλωση οργάνωσαν οι εκδόσεις **Ιωλκός**, υπό την αιγίδα του **δήμου Μεσσήνης** και με τη φροντίδα του **Πολιτιστικού**

κοινωνήσει την πορεία της ζωής της ηρωίδας που καταγράφεται στο βιβλίο.

«...Ξαναβρήκαμε τους ρυθμούς μας μακριά από τους εφιάλτες και τους φόβους. Όχι ότι δεν υπήρχαν. Απλώς τους είχαμε κλείσει στο ντουλάπι της λησμονιάς μαζί με τις νοσταλγίες και τις αναμνήσεις...», αναφέρει η ηρωίδα του βι-

βλίου «Το φέμα της νηνεμίας».

1. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ: Γ.Σαρδέλη, <http://www.eleftheriaonline.gr/>
2. <http://www.paidikamas.gr>

Συλλόγου Μάδενας

Την παρουσίαση του βιβλίου, έκαναν ο δάσκαλος και υπεύθυνος του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας **Γιώργος Παναγόπουλος** και η κοινωνική λειτουργός **Αγγελική Ρουμελιώτου**, οι οποίοι μίλησαν για την ιστορία του βιβλίου, τον τρόπο που η ηρωίδα παρουσιάζει τη ζωή της αλλά διάβασαν και μικρά αποσπάσματά του.

Όπως είπε η συγγραφέας Βούλα Αργυροπούλου, στην βιβλιοπαρουσίαση που έγινε την Δευτέρα στο Φιλοσοφικό Κέντρο Μεσσήνης, είχε ανάγκη να επι-

Δρόμοι της Ποίησης • Θεατρικός Όμιλος Λυκείου Μεσσήνης

Ο Θεατρικός Όμιλος Λυκείου Μεσσήνης γιόρτασε την Κυριακή 20 Μαρτίου 2016 στη Μεσσήνη την παγκόσμια ημέρα ποίησης (21η Μαρτίου) με μια εκδήλωση με τίτλο «Δρόμοι της Ποίησης». Η 21η Μαρτίου είναι η ημέρα της εαρινής ισημερίας που συνδυάζει το φως από τη μία και το σκοτάδι από την άλλη, όπως η ποίηση που συνδυάζει το φωτεινό πρόσωπο της αισιοδοξίας με το σκοτεινό πρόσωπο του πένθους. Ταυτόχρονα η 21η Μαρτίου έχει οριστεί ως Διεθνής Ημέρα για την εξάλειψη των φυλετικών διακρίσεων και του ρατσισμού. Ο διπλός συμβολισμός αυτής της ημέρας είναι προφανής, αφού η ποίηση μπορεί να συμπυκνώσει με τρόπο μοναδικό αξίες όπως η ισότητα, η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και η κοινωνική δικαιοσύνη. Στο κατάμεστο αμφιθέατρο του Λυκείου Μεσσήνης οι μαθητές παρουσίασαν έργα ελληνικών και ξένων ποιητών μέσα από απαγγελίες, τραγούδι, χορό και θεατρικό αναλόγιο. Η εκδήλωση αυτή ήταν και μια δράση ενταγμένη στη θεματική ενότητα «Παράδοση και μοντερνισμός» του μαθήματος Λογοτεχνίας της Α΄ τάξης.

Οι συντελεστές της εκδήλωσης ήταν:

Σκηνοθεσία: Νίκος Φουσιάνης, φιλόλογος

Επιμέλεια: Αγγελική Ρακιντζή, χημικός

Απαγγελίες:

Αλεβίζου Αναστασία: Κρίτων Αθανασούλης, Ο κόσμος, τα όνειρα και τα χέρια

Καλέκα Σταυρούλα, Αλεξοπούλου Εύη: Κ.Π. Καβάφης, Όσο μπορείς

Ρηγάτου Μπέτυ: Μαρία Πολυδούρη, Μόνο γιατί μ' αγάπησες

Ρουμελιώτη Χριστίνα: Βάσος Μπάρμπας, Καθαρά και ξάστερα

Φιλόπουλος Παναγιώτης: Κ.Π. Καβάφης, Θερμοπύλες - Τάσος Λειβαδίτης, Φυσάει στα

σταυροδρόμια του κόσμου

Φωτοπούλου Ηλέκτρα: Οδυσσέα Ελύτη,

Μονόγραμμα

Μιχαλοπούλου Καλλιόπη: Γιώργος Σουρής,

Φόροι

Αλεξοπούλου Εύη: Γιώργος Σεφέρης, Τε-

λευταίος Σταθμός

Λαμπροπούλου Γεωργία: Αλεξάντερ Σεργ-

γκέγεβιτς Πούσκιν, Ο μπρούτζινος καβαλά-

ρης

Τραγούδι: Σταθοπούλου Μαρίνα, Ερωτόκριτος, Θλιβερά μαντάτα (Μουσική: Σταύρος

Ξαρχάκος, Χριστόδουλος Χάλαρης)

Φωτοπούλου Ηλέκτρα, Τάσος Λειβαδίτης, Για να σε συναντήσω (Μουσική: Κώστας

Λειβαδάς)

Αλεβίζου Αναστασία, Οδυσσέας Ελύτης, Παράπονο (Μουσική: Δημήτρης Παπαδημη-

τρίου)

Χαϊνή Μαρία, Αλκίνοος Ιωαννίδης, Ο Προσκυνητής (Μουσική: Αλκίνοος Ιωαννίδης)

Κλασική κιθάρα: Χαϊνή Μαρία - Χορός: Φωτοπούλου Ηλέκτρα - Πετρουλάκη Βασιλι-

κή-Στασινή

Θεατρικό Αναλόγιο: «Η σονάτα του σεληνόφωτος» του Γιάννη Ρίτσου από την Σταθοπού-

λου Μαρίνα.

<http://messeneschooltheater.blogspot.gr/>

Ερευνητική Δράση του Λυκείου Αριστομένη

Μια πολύ ενδιαφέρουσα και πρωτότυπη ερευνητική εργασία ολοκλήρωσαν τον Φεβρουάριο οι μαθητές της Α΄ Λυκείου του Αριστομένη. Με κίνητρο την αγάπη για τον τόπο μας και βοηθό την τεχνολογία, οι μαθητές κλήθηκαν να καταγράψουν

την ιστορία της ιδιαίτερης πατρίδας τους «μέσα από τα γεγονότα, τους αν-

θρώπους και τις κατασκευές του», όπως τιτλοφορείται και η εργασία τους. Οι μαθητές, υπό την επιμέλεια του κα-

θηγητή της Πληροφορικής Γρηγόρη Τσώνη και με την υποστήριξη των κ.κ. Ηλίας Μπισάνης και Βασίλη Χούλιαρη ανέλαβαν οι ίδιοι πρωταγωνιστικό ρόλο και συγκέντρωσαν φωτογραφικό υλικό, βιβλιογραφικές πηγές και μαρτυρίες

κατοίκων μέσα από προσωπικές συνεντεύξεις, ξεδιπλώνοντας την ιστορία των μεσσηνιακών χωριών (Αριστομένης, Μάνεσι, Πελεκανάδα, Ποθύλοφος, Στέρνα, Στρέφι). Τα αποτελέσματα της έρευνας συνέθεσαν σε γραπτή έκθεση αλλά και σε ηλεκτρονική μορφή, που παρουσιάστηκε στις 3/2/2016 σε λιτή εκδήλωση του σχολείου. Είναι σημαντικό ότι με αυτό τον τρόπο, μέσα από το διαδίκτυο, το υλικό που συγκέντρωσαν οι μαθητές είναι ήδη διαθέσιμο σε σχετικές ιστοσελίδες, αποτελώντας μια ακριβή πηγή πληροφόρησης για το κοινό. Να δώσουμε, λοιπόν, κι εμείς τα συγχαρητήριά μας στα παιδιά, με την επισήμανση ότι μας χαροποιούν ιδιαίτερα τέτοιες πρωτοβουλίες από νέους με ικανότητες, όρεξη και δημιουργικότητα!

Σημ. Ολόκληρη η εργασία (γραπτή έκθεση και ηλεκτρονική παρουσίαση) είναι αναρτημένη σε ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, την οποία μπορείτε να την επισκεφτείτε μέσω του συνδέσμου <http://eelykarist.blogspot.gr/>.

Μαριλένα Πετροπούλου

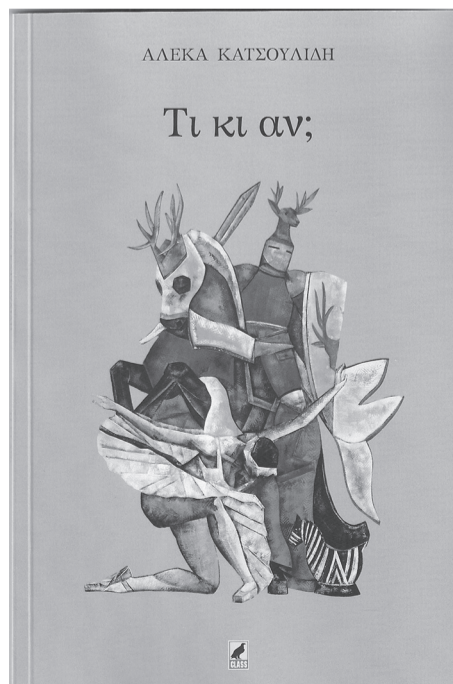
21 Μαρτίου Ημέρα Ποίησης

Αλέκα Κατσουλίδη

Τι κι αν;

Από τις εκδόσεις «Κέντρο Ευρωπαϊκών Εκδόσεων Χάρη Πάτσι» με τίτλο *Τι κι αν;* κυκλοφόρησε μια καλαίσθητη έκδοση - ποιητική συλλογή της εκλεκτής φιλόλογου-συγγραφέως και ποιήτριας Αλέκας Κατσουλίδη.

Δεν είναι η πρώτη φορά που η αγαπημένη μας Αλέκα καταπιάνεται με το δικό της βαθυστόχαστο τρόπο με την ποίηση. Σ' αυτήν τη συλλογή παρουσιάζει σε δύο ενότητες 23 ποιήματα στην πρώτη με τίτλο *Ξένος Ελαύνων* και 26 στη δεύτερη με τίτλο *Παρακαμπτήριο*. Στα ποιήματα αυτά η Αλέκα Κατσουλίδη παρουσιάζει μια θεματική εννοιών όπως ο Έρωτας, μάταιος κρυφός ή ανομολόγητος, η μοναξιά και οι χίμαιρες, θέματα που απασχολούν κάθε ευαίσθητο δημιουργό.

Κυνηγώντας τα σύννεφα

Τα σύννεφα όλο φεύγουν
μα πάντα μένουν.

Σηκώνεσαι νύχτα και ψάχνεις τη μέρα.
Κοιμάσαι τη μέρα πριν πέσει η νύχτα.

Ποιος τα βήματά σου παρακολουθεί;
Ποιος ακούει όταν μιλάς;
Ποιος αφουγκράζεται τα αισθήματά σου;

Σέρνεις τα βήματα στην ερημιά.

Μόνον οι χτύποι στα ασπρόμαυρα πλακάκια
βάζουν τελεία στα όνειρά σου.

V

Απών.

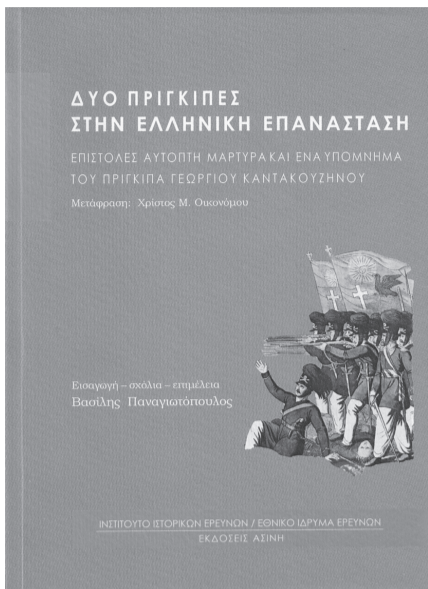
Το προτιμώ
η άδεια θέση περιμένει κάτι.

Λένε πως οι συμβουλές εξαγριώνουν
πώς να αδιαφορείς σε κάνουν
εκνευρισμοί κι αρνητικός αέρας
στις φλέβες σου κυλάει
δεν έχουν κι άδικο.

Αρκούν οι διδασχές να σε εκτρέψουν
σε πραγματικότητες χαμένες
να λυγίσεις σ' αυτό το λίγο το αγνό
το ατόφιο
κι όλο λόγια, λόγια κούφια
ακούσματα πομπώδη.

Παράτα τα, χορτάσαμε,
χορτάσαμε ευκολόγια
να σε βλέπω ήθελα μόνο!

Δύο πρίγκιπες στην ελληνική επανάσταση

«Το 1824 κυκλοφόρησε ανώνυμα στη Χάλλη της Σαξονίας ένα γερμανόγλωσσο βιβλίο, αφιερωμένο στη δράση των ελληνικής παιδείας αδελφών Αλέξανδρου και Γεώργιου Καντακουζηνού, Ρώσων πριγκίπων και μελών της Φιλικής Εταιρείας. Το βιβλίο στο πρώτο

μέρος αφηγείται και υπερασπίζεται τη δράση του Αλέξ. Καντακουζηνού ως συνεργάτη του Δημητρίου Υψηλάντη στην Πελοπόννησο κατά το 1821 και στο δεύτερο μέρος τη δράση του άλλου αδελφού, Γεώργ. Καντακουζηνού, ως συνεργάτη του Αλέξ. Υψηλάντη στην εκστρατεία των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών.

Ο φιλόστοργος αναγνώστης θα βρει ένα πρόσθετο ιστοριογραφικό βοήθημα στην ευρεία εισαγωγή (162 σελ.) και τα συνοδευτικά σχόλια (95 σελ.) του Βασίλη Παναγιωτόπουλου.»

Σημείωση:

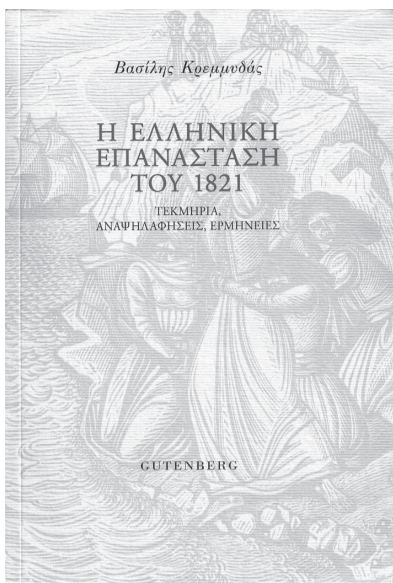
Από τις πρώτες σελίδες του, ο Βασίλης Παναγιωτόπουλος εισαγάγει τον μη ειδικό αλλά φιλόστοργα αναγνώστη στο κλίμα και στην μέθοδο που ακολουθούν οι σημερινοί ιστορικοί για να γράψουν την ιστορία. Μέσα από μια βασανιστική πορεία η συγγραφή της ιστορίας, θεμελιώνεται στην κριτική εξέταση των πηγών (πρωτογενείς ή δευτερογενείς) και τη σύνθεση επιλεγμένων τμημάτων από αυτές τις πηγές σε μία αφηγηματική συνέχεια που αντέχει στην ακαδημαϊκή δοκιμασία κριτικών μεθόδων

Το σύνολο αυτών των πηγών διαμορφώνει το υπόβαθρο, πάνω στο οποίο ο ιστορικός προσπαθεί να αποκρυπτογραφήσει τα ιστορικά γεγονότα. Μέσα από αυτή τη διαδικασία καταρρίπτονται ιδεοληψίες και ιδεαλιστικοί εθνικοί μύθοι. Υπηρετείται έτσι η βασική αρχή που εκφράζεται με τη γνωστή ρήση του Σολωμού: «Εθνικόν είναι το αληθές».

Έχουμε την τύχη να είναι συμπατριώτες μας ο Βασίλης Κρεμμυδάς και ο Βασίλης Παναγιωτόπουλος, δυο από τους πιο σημαντικούς σύγχρονους ιστορικούς, που σε πείσμα των καιρών και των καθεστωτικών αντιλήψεων, υπηρετούν την επιστήμη της ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ερευνώντας εξονυχιστικά τις πηγές για να καταγράψουν το ΑΛΗΘΕΣ.

Μιχάλης Γαβράς

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Μια νέα ανάγνωση του 1821 μας προτείνει ο Βασίλης Κρεμμυδάς με το νέο βιβλίο του. Ο σημαντικός Έλληνας ιστορικός και συμπατριώτης μας, ύστερα από πάνω από μισό αιώνα διατριβής με την Τουρκοκρατία και την Ελληνική Επανάσταση, μπόρεσε να πετύχει το ακατόρθωτο για μας. **Κατάφερε να «μεταφερθεί» νοητικά 200 χρόνια πίσω**, να «δει» και να «ζήσει» όλα τα γεγονότα που προηγήθηκαν του 1821, να παρακολουθήσει από κοντά, από μέσα και από μακριά τα μεγάλα πολεμικά γεγονότα, να «κουβεντιάσει» στα πολεμικά επιτελεία με τους αρχηγούς της Επανάστασης, να παρακολουθήσει στα τότε καφενεία τις αντιδικίες και τις αντιπαραθέσεις των παρεών, να διαβάσει τον «Απόλλωνα» την εφημερίδα των αντιΚαποδιστριακών. Όλα αυτά, τον οδήγησαν σήμερα να μας καταθέσει το τελικό του συμπέρασμα για την φύση και την ουσία της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Την επανάσταση την κάνει η κοινωνία, στην κοινωνία υπάρχουν οι αντιθέσεις και οι αντιπαραθέσεις, η προωθητική δύναμη δηλαδή κάθε κοινωνικού φαινομένου. Και η Ελλη-

νική Επανάσταση του 1821 είχε ως κινητήριο μοχλό την αντίθεση και αντιπαράθεση ανάμεσα στο **συντηρητικό** και την **νεωτερικότητα**. Μέσα από αυτό το δίπολο μας ερμηνεύει ο Βασίλης Κρεμμυδάς, την προετοιμασία της Επανάστασης από την Φιλική Εταιρεία, την έναρξη του αγώνα, τους εμφύλιους πολέμους, την εμπλοκή των τριών μεγάλων δυνάμεων για την απελευθέρωση, τον θάνατο του Καποδίστρια, το Σύνταγμα του 1843.

Συντήρηση και **Νεωτερικότητα** λοιπόν είναι το νέο, το πρίσμα που μας προτείνει ο Βασίλης Κρεμμυδάς με το νέο του βιβλίο να χρησιμοποιήσουμε για να διαβάσουμε την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Το βιβλίο κυκλοφορεί πλέον. Οι συνεντεύξεις του, οι πρώτες κριτικές αποτιμήσεις έκαναν την εμφάνισή τους. Εμείς προτείνουμε να διαβαστεί και να παρακολουθήσουμε τον διάλογο που ήδη προκαλεί αυτό το βιβλίο και η **νέα ανάγνωση** που μας προτείνει μέσα από αυτό ο Βασίλης Κρεμμυδάς.

Μιχάλης Γαβράς

ΠΡΟΛΟΓΟΣ (Αποσπάσματα)

Αθήνα, Δεκέμβριος 2015

ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ παρακολουθώ' οι κοινωνίες δεν κάνουν τις επαναστάσεις; την παρακολουθώ επί πολλά χρόνια - από τότε που, ερευνώντας επίμονα και «παίζοντας» με άπειρους αριθμούς, πείσθηκα ότι η παρέμβαση των ισχυρών χωρών της Ευρώπης στο εξωτερικό εμπόριο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ήταν καταλύτης για τον σχηματισμό ενός ελληνικού εμπορικού κόσμου που ζούσε στις κατακτημένες από τους Οθωμανούς Τούρκους ελληνικές περιοχές.

Εκεί, στον κατακτημένο ελληνικό χώρο, τον τουρκοκρατούμενο, άρχισα να βλέπω τη ζήτηση αγαθών από την Ευρώπη να αλλάζει καλλιέργειες, την ποσοτική και ποιοτική σύνθεσή τους, τον εγγράμματο μικροκτηματία να γίνεται εμπορομεσίτης' βρήκα τον αγρότη να γίνεται ναύτης, τον βαρκάρη караβοκέρης βρήκα να πολλαπλασιάζονται τα βυρσοδεψεία, τα σαπουνάδικα, τα μεταξοσκωληκοτροφεία, τα καροποιεία, τα νηματουργεία' να αυξάνουν οι εργασίες τους.....

«Είδα», τι θα πει «είδα»; Το βρήκα στα αρχεία θα πει, σε αυτά διάβασα τις περιγραφές. Άλλωστε, δεν είναι μία από τις αρετές του ιστορικού να μπορεί να «πάει», να ((βρίσκεται)) στην εποχή που μελετάει; Στον χρόνο και στον χώρο του γεγονότος που μελετάει; Να παρακολουθεί τη ζωή, όλη, των ανθρώπων, των πρωταγωνιστών της ιστορίας; .....

Ήμουν παρών όταν ο μεγαλομπακάλης του Μιστρά προσλάμβανε δάσκαλο στο σπίτι για τον γιο του' παρών και όταν ιδρύθηκε μεγάλο σχολείο στο Μεσολόγγι - και λίγα χρόνια αργότερα που αυτός ο ίδιος γιος του μεγαλομπακάλη του Μιστρά γινόταν συνδρομητής στον Λόγιο Ερμή.....

Το βιβλίο αυτό έχει φιλοδοξίες' φιλοδοξεί να χρησιμοποιήσει όλα τα συμπεράσματα που η τεκμηρίωση επιτρέπει να συναγάγουμε, να χρησιμοποιήσει τέτοια, νέα, γνωστά και άγνωστα' να ξαναδει από την αρχή τις ερμηνείες τους, αναψηλαφώντας κάθε γεγονός που δεν κάνει περιγραφή του και βλέποντας καθετί ως μέρος ενός συνολικού γεγονότος, που ασφαλώς ήταν η Ελληνική Επανάσταση του 1821 - να κοιτάξει με άλλα λόγια σχέσεις, συμπεριφορές, νοοτροπίες συνοπτικά, αλλά χωρίς επιστημονική έκπτωση.

Οι θεωρητικές προσεγγίσεις και οι νέες προτάσεις στις οποίες προβαίνει το εγχείρημα αυτό συναρτώνται με τον πλούτο γνώσεων και πείρας - αυτό που καθέννας κουβαλάει' είναι άλλο οι ιδεολογικές χρήσεις της Ιστορίας. Μακάρι αυτές να έχουν μείνει έξω από τις γραμμένες σελίδες, γιατί είναι έτσι κι αλλιώς έξω από τη σκέψη αυτού που τις έγραψε.....

Επιμέλεια: Μιχάλης Γαβράς

ΣΙΤΣΑ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

Γυναικεία - Ανδρικά Ενδύματα

Κολοκοτρώνη 27
Μεσσήνη
Τηλ.: 27220 24004

ΙΧΘΥΟΠΩΛΕΙΟ

«ο θαλασσόκηπος»

Νικόλαος Παν. Λαμπρόπουλος
Μερλοπούλου 7, (Δημοτική Αγορά) Μεσσήνη
Τηλ.: 27220 22339 Κιν.: 6974 798598

ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΦΙΛΙΠΠΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ • ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΠΟΙΟΤΗΤΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΣΥΝΕΠΕΙΑ

ΜΠΟΥΚΑΣ 25 ΜΕΣΣΗΝΗ - ΤΗΛ.: 27220 23 663

Να και πάλι το Νησί ετοιμάζεται να γιορτάσει και φέτος το Καρναβάλι του. Πλούσιο το πρόγραμμα κι ο Δήμαρχος φιλοδοξεί όχι μόνον να διατηρήσει το παλιό το έθιμο αλλά και να κάνει τη Νησιώτικη εκδήλωση όσο γίνεται πιο ευχάριστη.

Το Νησί που πήρε το όνομά του γιατί ο ποταμός Πάμισος πλημμυρίζοντας σχημάτιζε στο μέρος αυτό νησί είναι γνωστό από την εποχή της Φραγκοκρατίας με το όνομα ISLE=Νήσος, σαν έδρα κάστρου εις το οποίον διέμενε ο Φράγκος πρίγκιπας Φλωρέντιος Ανδραγαυικός και η πριγκίπισσα Ισαβέλλα Βιλλαρδουίνη (1289-1301) η ξακουστή Ιζαμπώ κόρη του Γουλιέλμου Καλαμάτα και της πάγκαλλης «Χαριτωμένης από κεφαλήν και όλο το κορμί» Άννας Αγγελίνας Κομνηνής. Μάλιστα δε — κατά το Γαλλικόν χρονικόν του Μωρέως — η αγλύκαντη Ιζαμπώ εις το κάστρο του Νησιού ζημεροβράδευε τους χειμώνας πασχίζοντας να βρη τη χαμένη της χαρά. Το Νησί διεδραμάτισεν ιστορικό ρόλο κατά την Επανάστασι του Ορλώφ (1770), γιατί σ' αυτό είχε το κέντρο της δράσεώς του ο Σκυλόγιαννης Μαυρομυχάλης, που πολέμησε επί εξ ημέρας τον Οσμάν Πασά μαζί με τον Γιάννη Κολοκοτρώνη πάππο του Θεοδ. Κολοκοτρώνη και που έπεσε ηρωικά μετά την ανατίναξη του ερειπωμένου πια Φράγκικου κάστρου, που βρισκόταν εις την θέσιν που είναι σήμερα η Πανηγυρίστρα.

Αλλά και κατά τον Ιερό Αγώνα του 1821 έλαβαν ενεργό μέρος πολλοί από τους κατοίκους του. Μετά το Μανιάκι ο Ιμβραήμ σπέρνοντας πανού τον όλεθρο και την καταστροφή κατέστρεψε συθέμελα το Νησί. Ο καπετάνιος Ν. Γιατράκος την 20 Ιουνίου 1825 δίνει αναφορά εις την Κυβέρνησιν και γράφει:

«... δεν άφησαν ούτε οσπίτια ούτε αργαστήρια ούτε κρασί ούτε καρφί...» Εις το Νησί σπίνει ο Ιμβραήμ το ορδί του.

Εκεί λειτουργεί μόνιμη κρεμάλα εις το τσερτέκι εις την θέσιν «αργαστηράκι». Τελευταία κρεμάστηκε εκεί η κυρά Συκού και να πώς:

Ο Ιμβραήμ είχε μεταφέρει το ορδί του εις την Μπούκα,

Παραδόσεις και έθιμα

Η κρεμάλα του Νησιού

Υπό Ηλία Παρασκευόπουλου Διδασκάλου — Μεσσήνη

την παραλία του Νησιού. Από κει λογάριζε να κτυπήσει τους Μεσσήνιους και τους Μανιάτες που ήσαν εις το στρατόπεδον της Βέργας του Αλμυρού εις τα ανατολικά της Καλαμάτας. Εκεί καταστρώνει το σχέδιό του. Ο Κεχαγιάμπεης με το πεζικό και τους καθαλαρέους του θα κτυπήσουν τους υπερασπιστές της Βέργας που πρόκειρα έφταζαν ένα ταμπούρι που άρχιζε από την θάλασσα και τέλειωνε εις το Κουτσαβίτικο βουνό της Σέλιτσας. Δυο Αιγυπτιακά βρίκιε με Αραπάδες θα παρακολουθούσαν τη μάχη από τη θάλασσα και αν η πεζούρα τους είχαν χρεία θα την βοηθούσαν. Αυτό ήταν το σχέδιό του και βέβαιος για τη νίκη του έτριψε τα χέρια του ευχαριστημένος και πρόσταξε να του φέρουν ρακί. Η νύχτα είχε προχωρήσει και η αύρα της θάλασσας αντικατέστησε με την δροσιά της τη ζέστα της μέρας που πέρασε. Ο Ιμβραήμ πλάγιασε κι

άφησε ξέγνοιστα τον εαυτόν του να τον παρασύρη στο βασιλείο του ο Μορφέας. Πριν όμως ζημερώσει καλά πετάχτηκε λαφιασμένος. Οι άνθρωποι του έτρεξαν σιμά του. Είχε δει όνειρο.

Ήταν, λέει, σ' ένα γλέντι. Κόσμος πολύς έτρωγε κι έπινε. Καλεσμένοι διαλεχτοί ξαπλωμένοι δίπλα σε πολυτελείς σοφράδες με του κόσμου τις λικουδιές απολάμβαναν τους λικνιστικούς χορούς των χορευτριών. Ωραίες κοπέλλες σαν τα ουρί του Παραδείσου πήγαιναν κι έρχονταν με τις πιατέλες που είχαν του κόσμου τα καλά και πρόσφεραν εις τους γλεντοκόπους ό,τι ποθούσε η καρδιά τους. Τίποταν δεν είχαν να ζηλέψουν από τον παράδεισο του Αλλάχ.

Και ξαφνικά παρουσιάζονται δύο σκελετωμένες μαυροφόρες και του πήραν, χωρίς να μπορέση να αντιδράση, το φαγητό και το ποτό του. Σαν έσυρε το γιαταγάνι του ήταν πια αργά. Οι δύο σκελετωμένες μαυροφόρες είχαν φύγει, ενώ όλοι οι συνδαιτημόνες ξεσπούσαν σε ηχηρά γέλια. Κοκκίνισε τότε από το κακό του κι έβγαλε στριγγλή φωνή. Εκεί εξύπνησε.

Οι άνθρωποι του προσπάθησαν να τον συγχάσουν. Του είπαν μάλιστα πως εις το Νησί ήταν μια γραία ονειροκρίτισσα, η «Κυρά Συκού» που θα μπορούσε να εξηγήση το όνειρό του. Διέταξε ο Ιμβραήμ να του τη φέρουν μπροστά του. Σαν ήρθε η Κυρά Συκού, της είπε το όνειρο που είδε.

— Αφέντη μου, του λέει, το όνειρό σου είναι κακό. Μεγάλη συμφορά θα σ' εύρη. Και τα μάτια της έλαμψαν από χαρά. Ο Αράπης πιασάς την έδιωξε με τις κλωτσιές. Σε λίγο οι ορδές του Ιμβραήμ ξεκινούσαν για να υποτάξουν την αδούλωτη Μάνη. Και κει, εις την Βέργα,

οι 1500 ηρωικοί Μανιάτες και Μεσσήνιοι εις τις 23 του θεριστή του 1826, απέκρουσαν τρεις λυσσασμένες επιθέσεις 7000 αραπάδων εις το ταμπούρι, τους ανάγκασαν να υποχωρήσουν εις την Καλαμάτα με πολλές απώλειες.

Βλέποντας την αναπάντεχη αντίστασιν των υπερασπιστών της Βέργας, ο Ιμβραήμ αποβιβάζει από τα δύο βρίκια τους 1500 αραπάδες τους εις το μυχό του Δηρού για να κτυπήσουν πισώπλατα τους Έλληνες. Μα αυτοί δεν αιφνιδιάστηκαν. Μία επικουρική δύναμις ενισχυμένη από γέρους και γυναίκες που ήσαν ωπλισμένοι με δικράνια και δρεπάνια — ήταν εποχή του θερισμού—, έδωσε μάχη με τους αραπάδες που πανικόβλητοι έτρεχαν να σωθούν σηκώνοντας ψηλά τα χέρια και φωνάζοντας παρακλητικά.

—[Αμάν Μαρία! Μπ Μαρία (Με το όνομα Μαρία αποκαλούσαν οι αραπάδες όλες τις Χριστιανές από το όνομα της Θεοτόκου).

Έτσι, αναγκάστηκαν να γυρίσουν άπρακτοι και με πολλές απώλειες εις το Νησί. Σαν έφτασε εις το Νησί ο Ιμβραήμ θυμήθηκε το όνειρο που του εξήγησε η κυρά Συκού και πως ο πάθος που είχε ζωγραφιστεί στα μάτια της Νησιώτισσας ονειροκρίτισσας πραγματοποιήθηκε και διέταξε να την κρεμάσουν εις το τσερτέκι.

Από τότε και μέχρι σήμερα το μέρος εκείνο και όλη η γύρω περιοχή ονομάζεται «κρεμάλα». Εκεί, κάθε χρόνο οι Νησιώτες σπίνουν τη δική τους κρεμάλα για ξένους και για ντόπιους.

Φέτος ο δήμαρχος σκέπτεται να κάνει πλήρη αναπαράστασιν της καταδίκης και κρεμάλας της κυρά Συκού, πράγμα που θα δώση ξεχωριστό χρώμα εις τις εκδηλώσεις του Δήμου δια τον Καρναβάλιο του Νησιού. Ας μη χάση λοιπόν κανείς την ευκαιρία αυτή να δη με τα ίδια του τα μάτια να ξαναζωντανεύη μπροστά του η καταδίκη και η εκτέλεσις της ονειροκρίτισσας του Νησιού που μαζί με τις άλλες εκδηλώσεις της Κυριακής και της Καθαρής Δευτέρας θα τον γεμίσουν χαρά και θα του χαρίσουν αξέχαστες ώρες.

ΣΗΜΑΙΑ, 3 Μαρτίου 1968

Πολύτιμες δημιουργίες από χρυσό & λευκόχρυσο...

ΛΕΚΚΑ 23-25, ΣΥΝΤΑΓΜΑ • ΤΗΛ.: 210-3227997, FAX: 210 3220376
<http://www.silverware.gr> • e-mail: info@silverware.gr

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Α Μ Η Χ Α Ν Η Μ Α Τ Α

Γεώργιος Δ. Λεκαδίτης

Αντιπροσωπείες

- Τρακτέρ DEUTZ FAHR SAME
- Αλυσοπρίονα STIHL

Εξειδικευμένο Service

Λεωφόρος Πύλου & Μπούκας - Μεσσήνη
 ☎ 27220 24353 • E-mail: glekaditis@hotmail.com

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Αναλαμβάνομε παντός είδους εκδηλώσεις

ΤΗΛ.: 27220 29049
 ΤΗΛ/ΦΑΧ: 27220 23600

28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1
 ΜΕΣΣΗΝΗ

ΚΙΝ. 6978 503003
 6973 657217

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΗΛ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΜΕΣΙΤΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
 ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ

28^{ης} Οκτωβρίου 1, Μεσσήνη
 Τηλ. 27220.24148 - Φαξ. 27220.23600
 Κιν. 6946.732.066, 6982.226.394
 6973.657.217, 6977.551.712

GMP

Saint Konstantinos
Bouka Resort Hotel

Παραλία Μπούκας
Μεσσήνης Μεσσηνίας

Τηλ.: +30 27220 25077 • Fax: +30 27220 25166

Ξωπήγαδο

συνέχεια από τη σελ. 1

Ο Τυρής κι ο Ταραμάς

Ένα πολύ παλιό έθιμο-θέατρο δρόμου-, ο Τυρής και ο Ταραμάς αναβίωσε για δεύτερη συνεχή χρονιά το βράδυ της Κυριακής της Αποκριάς, μπροστά από τη μεγάλη φωτιά έξω από το Σωματείο Εθελοντών Μεσσήνης που ήταν και διοργανωτής.

Ένα έθιμο που ξεκινά από το 1950. Συγκεκριμένα, αναφέρεται πως "Ο Τυρής και ο Ταραμάς" παιζόταν στην περιοχή "Γαρδελιά", δίπλα στην καθιερωμένη φωτιά της γειτονιάς, στο "μαγαζάκι του Σπάλλα" του "Σπαλ εξ Αμερικής", όπως μας πληροφορεί ο Ηλίας Μπιτσάνης.

Φέτος, πρωταγωνίστησαν στο ρόλο του Ταραμά ο Ηλίας Κουτρίβας από το Θεατρικό Εργαστήρι Μεσσήνης και ο αγαπητός φίλος Σάκης Μαρκόπουλος, μέλος του Δ.Σ. του Σωματείου Εθελοντών στο ρόλο του Τυρή.

Ασφαλείς πληροφορίες αναφέρουν ότι μετά την εντυπωσιακή παρουσία του φίλου Σάκη στο ρόλο του Τυρή, αναζητεί πρωταγωνιστικό ρόλο στο επόμενο θεατρικό έργο που θα ανεβάσει το θεατρικό εργαστήρι. Παιδιά και του χρόνου!

Κοπή Πίτας Γυμναστικού Συλλόγου «Πάμισος» Μεσσήνης

Την πίτα του έκοψε το βράδυ της 1ης Φεβρουαρίου 2016 ο Γ.Π.Σ. ΠΑΜΙΣΟΣ στην αίθουσα του Δημοτι-

κού Συμβουλίου Μεσσήνης. Στην εορταστική αυτή εκδήλωση η ομάδα μας τίμησε τον Δήμο Μεσσήνης, τον επίτιμο πρόεδρο του Μεσσηνιακού και παλιό πρόεδρο της Καλαμάτας και του Μεσσηνιακού κο Σταύρο Παπαδόπουλο, τους παλιούς προέδρους του συλλόγου κκ Γιώργο Τσερπέ, Νίκο Βλαχάκη και Μίμη Ζέππο καθώς και τον παλαιάμοχο ποδοσφαιριστή Τάκη Λαμπρόπουλο. Αίσθηση και ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσαν τα λόγια που είπε ο καλός φίλος Μίμης Ζέππος, τον οποίο και ευχαριστώ.

Παλαιστικός Σύλλογος Αρχαίας Μεσσήνης/ Μεσσήνης

Στη δημιουργία ενός συλλόγου πάλης στη Μεσσήνη έχει προχωρήσει ο παλιός πρωταθλητής της ελληνορωμαϊκής πάλης (αγωνιζόταν στον Θησέα Περιστερίου) και Νησιώτης, Φώτης Αθανασόπουλος. Η ονομασία του θα είναι: «Παλαιστικός Σύλλογος Αρχαίας Μεσσήνης/Μεσσήνης».

Ο φίλος Φώτης βρήκε μεγάλη ανταπόκριση από ανθρώπους του αθλητισμού στη Μεσσήνη, όταν παρουσίασε την ιδέα του για τη δημιουργία του παραπάνω συλλόγου.

Ιππικός Όμιλος Μεσσήνης

Έτσι έγραφε το ταμπελάκι που κρατούσε ένα πανέμορφο κοριτσάκι, ντυμένο Αμαλία, στην παρέλαση που έγινε στην πόλη μας την 25η Μαρτίου.

Αιφνιδιαστήκαμε όλοι θετικά και πολύ περισσότερο εντυπωσιαστήκαμε όταν πίσω από το κοριτσάκι έρ-

χονταν πέντε πανέμορφα άλογα που άνοιγαν την παρέλαση του Ιππικού Ομίλου Μεσσήνης.

Πιστέψτε με ότι δεν γνωρίζω τίποτα για τον καλοδεχούμενο και νεοσύστατο Ιππικό Όμιλο Μεσσήνης.

Κάτι μου λέει ότι πίσω απ' αυτήν την κίνηση βρίσκεται ο ανηψιός μου Κώστας Ρούτσης του Γεωργίου και αυτό το συμπεραίνω από το ότι ήταν κι αυτός παρών καθώς και η σύζυγός του και όλα του τα παιδιά. Το ένα του αγόρι μάλιστα ήταν έφιππος σε ένα από τα άλογα, γνωρίζοντας τη μεγάλη του αγάπη για τα άλογα, τις παλιές σουστές και όλα τα περί του αλόγου.

Σε επόμενο φύλλο μας, λεπτομέρειες.

Πυρηνελαιουργεία

Τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης για τις συνθήκες υπό τις οποίες λειτουργούν τα πυρηνελαιουργεία στον κάμπο μεταξύ Καλαμάτας και Μεσσήνης, διέταξε ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Καλαμάτας κ. Δημήτρης Σταύρου.

Στο μεταξύ, ο δήμαρχος Καλαμάτας κ. Παναγιώτης Νίκας υποστήριξε ότι η ασφυκτική ατμόσφαιρα στην περιοχή της Καλαμάτας, όταν λειτουργούν τα πυρηνελαιουργεία, οφείλεται στο ότι επεξεργάζονται πολυκαρινό και σαπισμένο ελαιοπυρήνα.

Γι' αυτό, πέρα από την προσφυγή του στον Εισαγγελέα, ο δήμαρχος γνωστοποίησε ότι με επιστολή του, την οποία κοινοποιεί, μεταξύ άλλων, στον υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην αντιπεριφερειάρχη Μεσσηνίας, απευθύνθηκε προς το

Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος. Και όλα αυτά, φίλοι μου Νησιώτες, συμβαίνουν αφότου τα πυρηνελαιουργεία έφυγαν απ' την περιοχή του Παμίσου, μόλις πριν δύο χρόνια, πηγαίνοντας όχι και πολύ μακριά.

Ξεσηκώθηκε το σύμπαν για τη μπόχα που επηρεάζει κάποιες φορές κατά τις βουλές του ανέμου τη γείτονα πόλη -όχι και πως η δική μας μένει ανεπηρέαστη- και καλά κάνουν.

Φανταστείτε τι περνούσαμε εμείς 40 περίπου χρόνια, με αυτή τη μπόχα και άκρη δεν μπορούσαμε να βρούμε.

Αλλά να μην είμαι κι αχάριστος. "Ηρεμούσαμε" με το θόρυβο των αεροπλάνων.

Σταύρος Τουφεξής

Ένα ακόμη Νησιωτόπουλο αναλαμβάνει υψηλή θέση στο σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας.

Πρόκειται για τον καλό φίλο Σταύρο Τουφεξή, που προήχθη στο βαθμό του ταξιάρχου και ο οποίος από Αστυνομικός Διευθυντής Λακωνίας, επιστρέφει στη Μεσσηνία ως Γενικός Διευθυντής.

Οι αξιωματικοί όσο και οι αστυφύλακες της Διεύθυνσης Λακωνίας έχουν να πουν τα καλύτερα λόγια για τον μεσσήνιο αξιωματικό, την κατάρτισή του αλλά και την ικανότητα να οργανώνει και να διοικεί με αποτελεσματικότητα και ανθρωπιά.

Φίλε Σταύρο, μαζί με τα συγχαρητήριά μου, δέξου και τις ευχές μου για υγεία, δύναμη και κάθε επιτυχία στο δύσκολο έργο σου

N.P.

εργαστήρι ζαχαροπλαστικής - catering
Μάρου... γλυκοαπολαύσεις

Τάσος Σουρίλας

ΤΖΩΝ ΚΕΝΕΝΤΥ 106 ΛΟΦΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΗΛ. 210 - 57 57 177

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

Αφοί Σουρίλα

Αναλαμβάνουμε παραγγελίες για:

- Τούρτες Γενεθλίων • Βαπτίσεων
- Γάμων κ.λπ.

25ης Μαρτίου 47 - Πετρούπολη, Τηλ. 210 5059 847

ΖΙΟΒΙΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

Ποιότητα & Εξυπηρέτηση

ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 154 - ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ.: 210 50 17 595

Ιωάννης Α. Αναστασόπουλος MD, FESC
Ειδικός Καρδιολόγος
Εξειδικευθείς στην Κλινική Ηχωκαρδιολογία

Τηλ.: 2721080667 Κιν.: 6977737329
Email: i.anastasopoulos@yahoo.gr

Ιατρείο: Χρ. Παγώνη 10, 24 100 Καλαμάτα

HOTEL "ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ"

ΕΘΝΑΡΧΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ 61,
ΜΕΣΣΗΝΗ - ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
ΤΗΛ.: (27220) 22740 - 23138

ΤΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ
ΛΟΥΤΡΟ, ΤΗΛΕΦΩΝΟ,
AIP ΚΟΝΤΙΣΙΟΝ, ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

"ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΤΕΧΝΙΚΗ"
ΕΜΠΟΡΙΑ ΥΑΛΟΥ

Π. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ - Γ. ΤΣΑΚΑΝΙΚΟΣ

ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ * ΚΑΘΡΕΦΤΕΣ
ΘΕΡΜΟΧΟΜΟΝΩΤΙΚΟΙ ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ
ΑΛΕΞΙΣΦΑΙΡΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ * ΑΥΤΟΜΑΤΕΣ ΥΑΛΟΠΟΡΤΕΣ
ΠΟΡΤΕΣ SECURIT * ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΘΥΡΩΝ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ * ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΚΑΘΡΕΦΤΕΣ * ΚΟΡΝΙΖΕΣ
ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΠΙΖΟΤΕ-ΤΡΑΣΕ-ΑΜΜΟΒΟΛΕΣ-ΣΧΕΔΙΑ

Σταδίου 6 - Μεσσήνη • Τηλ. και Fax: (27220)24495
Κινητά: 6944 602245, 6944658757

ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΥΠΕΥΘΥΝΗ: ΜΙΡΑΝΤΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΙΩΑΝ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΛΗΡΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

ΑΓΓΛΙΚΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ
ΓΑΛΛΙΚΑ - ΜΥΣΙΚΗ - ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ
ΚΟΜΠΟΥΤΕΡ - ΕΛΛΗΝ. ΧΟΡΟΙ - ΜΠΑΛΕΤΟ
ΣΧΟΛ. ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ - ΑΣΦ. ΚΑΛΥΨΗ
ΤΜΗΜΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ 7 Π.Μ. - 5 Μ.Μ.

ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ - ΧΟΛΑΡΓΟΣ, ΤΗΛ.: 22940 67 477 - 210 6532 332

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Καφές
Ξηροί καρποί
Ποτά
Κρασιά

Φορμίωνος 61 και Λαμάρεως - Καισαριανή - Τηλ.: 210 75.23.053

Κοπή πρωτοχρονιάτικης πίτας 2016

Χαιρετισμός στην κοπή της πίτας από τον πρόεδρο Μ. Γαβρά

Καλημέρα, καλή χρονιά να έχουμε με υγεία προσωπική και οικογενειακή. Ευχόμαστε τις εορτάζουσες και τους εορτάζοντες των προηγούμενων γιορτινών ημερών.

Καλωσορίζουμε στην παρέα μας τον αντιδήμαρχο **Κώστα Γεωργακόπουλο**, εκπρόσωπο του δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου, τον **Αλέκο Πάτσιο** από τον αδελφό Σύλλογο «το Νησί», τον **Μιχάλη Αλεβίζο** της Εταιρείας Εικαστικών Τεχνών «Α.Τάσος», τον **Μάρκο Χαρίτο** από τα Βουνάρια και υπεύθυνο στην ΣΤΑΣΥ. Ευχετήριο μήνυμα λάβαμε από τον περιφερειάρχη **Π.Τατούλη**. Από τα σημαντικά του κοινωνικού δελτίου της περασμένης χρονιάς, επισημαίνουμε:

Την επανατοποθέτηση του **Σάκη Θεοδωρόπουλου**, ως πρόεδρου στο σημαντικό πολιτιστικό θεσμό της χώρας, την Λυρική Σκηνή. Αυτό το γεγονός έρχεται να επιβραβεύσει την

χρηστή διοίκηση αλλά και την διέγερση των πολιτιστικών εκδηλώσεων της Λυρικής εκτός των καλλιτεχνικών αιθουσών της Αθήνας, σε ανοιχτούς χώρους σ' όλη την Ελλάδα.

Παρουσιάζουμε την **Ευγενία Αδαμοπούλου**, κόρη του πρόωρα χαμένου Πέτρου, γιατί ως εκπαιδευτικός στο Γυμνάσιο Αιγάλεω, με την δραστηριότητά της κατέρριψε όλα τα στερεότυπα που συνοδεύουν την δημοσιότητα και ιδιαιτέρως του εκπαιδευτικού σε δημόσιο

σχολείο. Η Ευγενία λοιπόν προσέφερε στους μαθητές της με δικό της προσωπικό κόπο, μοναδικές και αξέχαστες εμπειρίες, που θα παρουσιαστούν σε επόμενο φύλλο της εφημερίδας μας.

Οι δυο μεγάλοι ιστορικοί μας γράφουν για την Επανάσταση του '21.

Ο **Βασίλης Παναγιωτόπουλος**, εξέδωσε το «Δυο πρίγκιπες στην Ελληνική Επανάσταση» αναφερόμενος στους δυο αδελφούς, τον Αλέξανδρο και τον Γεώργιο Κατακουζηνό, Ρώσους πρίγκιπες και μέλη της Φιλικής Εταιρείας που μετείχαν στην Επανά-

σταση.

Ο **Βασίλης Κρεμμυδάς**, εκδίδει σύντομα την Ιστορία του 1821, έτσι όπως τάχει δουλέψει όλα αυτά τα χρόνια, που ερευνά και διδάσκει Ιστορία.

Επίσης ο **Θεόδωρος Λιανός** εξέδωσε το 2015 το βιβλίο «Οικονομικά φαινόμενα στην αρχαιότητα».

Ο **Στέφανος Ληναίος**, μαχητικός και χαλκέντερος είναι πλέον ο κινητήριος μοχλός του Εθνικού Συμβουλίου διεκδίκησης των οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα».

Ο **Τάκης Κατσουλίδης**, ετοιμάζει μια σημαντική έκθεση που θα εγκαινιαστεί από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 2 Φεβρουαρίου. η έκθεση περιλαμβάνει χαρακτηριστικά ελλήνων και ξένων για τον Μέγα Αλέξανδρο.

Ο **Περικλής Αλμπάνης**, υπηρετεί το θέατρο στην περιφέρεια. Φέτος δημιουργεί στη Σπάρτη και την Μεσσήνη σαν σκηνοθέτης

Τέλος ο **Βαγγέλης Δούβαλης** εξέδωσε τον 2ο προσωπικό του δίσκο με τίτλο «Ο περίπατος».

Καλή χρονιά να έχουμε.

Η πίτα του συλλόγου μας

Τέλειωσε και φέτος ο Γενάρης. Με τα χιόνια του, τις πλημμύρες του, τα κρύα του. Ένας Γενάρης με πολλές εκδηλώσεις, όμως. Γενικές συνελεύσεις συλλόγων, εκλογές και πίττες. Κυρίως πίττες. Για το καλό του Χρόνου.

Στο ημερολόγιό μου είχα υπογραμμίσει την Κυριακή 24 του μήνα: «Πάμισος», Εκλογές, πίτα. Μα βέβαια, να μη μου διαφύγει να πάω. Ήταν και το πρωινό ηλιόλουστο! Όλα ευνοϊκά!

Το Gazarte μας περίμενε και πάλι φιλόξενο, στολισμένο με τις λεμονιές του, τις ελιές, τα διάφορα λουλούδια του στον εξώστη. Ο πρόεδρος μας Μιχάλης Γαβράς (που με ευχαρίστηση έμαθα πως επανεξελέγη) και όλο το Δ. Συμβούλιο, μας υποδέχτηκαν με θέρμη και οικειότητα. Ό,τι πιο ευοίνο για μια τέτοια συγκέντρωση. Τους ευχαριστούμε. Πολλά τραπέζια ήταν στημένα, που γρήγορα γέμισαν με πρόσχαρους συνοπότες. Συνάντησα τους περισσότερους την ώρα του σερβιρίσματος, αλλά και άλλους στη «βόλτα». Με χαρά διαπίστωση ότι τα «εξέχοντα» μέλη του Συλλόγου μας ήταν και πάλι παρόντα. Ο Θανάσης Θεοδωρόπουλος, η νεαρή πολιτικός του τόπου μας κα Νάντια Γιαννακοπούλου, ο Τάκης Κατσουλίδης, ο Δημήτρης Αναστασόπουλος, ο Στέφανος Ληναίος, ο Μίμης Δημητρόπουλος, ο Γιάννης Θωμόπουλος και τόσοι τόσοι άλλοι περισσότερο ή λιγότερο γνωστοί. Εγώ πάντως ήμουν συντροφιά με τις συμμαθήτριάς μου Δέσποινα Ρούση και Αννίκα Σαραντοπούλου (έχουμε πάντα πολλά να πούμε...)

Μετά τις προσφωνήσεις και τον απολογισμό, η διαδικασία της κοπής της πίτας και των εκλογών διεξήχθη κανονικά και με τάξη. Όλα ήταν καλά οργανωμένα!

Ο απόηχος αυτού του ευχάριστου κυριακάτικου πρωινού με συντροφεύει ακόμα. Ήταν μια ευκαιρία, μέσα σ' αυτή τη χαλαρή ατμόσφαιρα, να θυμηθούμε τον τόπο μας, που η αστυφιλία ή η αναζήτηση δουλειάς, μας τον στέρρισε. Αλλά και τα νεανικά μας χρόνια κυρίως, που εκεί "γράφουν" οι περισσότερες αναμνήσεις!

Παρακαλάω να μπορώ να είμαι πάντα παρούσα!

Και του χρόνου σε όλους μας

Καίτη Καγκαράκη

Αποκριάτικος χορός ΠΑΜΙΣΟΥ 2016

Με σημαντική επιτυχία πραγματοποιήθηκε ο Αποκριάτικος χορός του ΠΑΜΙΣΟΥ στην Ταβέρνα «Ο ΗΛΙΑΣ» στην Αθήνα την Παρασκευή 4.3.2016.

Οι Νησιώτες με «ψυχή» της διασκέδασης τον Γιάννη Θωμόπουλο, ξέδωσαν για τα καλά και τραγούδησαν γνωστά παραδοσιακά τραγούδια της περιοχής μας, δείχνοντας πως οι ρίζες της καταγωγής είναι βαθιές ριζωμένες.

Στον χαιρετισμό του ο πρόεδρος Μιχάλης Γαβράς, επισήμανε με έμφαση την βιωματική σχέση των Νησιωτών με το Νησιώτικο Καρναβάλι, την καλή μουσική και την όμορφη διασκέδαση, όπως απέδειξαν εξ άλλου όλη την βραδιά με την συμμετοχή τους στον χορό και το τραγούδι.

Στην εκδήλωση προσφέρθηκε από τον Τάκη Κατσουλίδη μια έγχρωμη λιθογραφία για την ενίσχυση της Εφημερίδας. Τυχερός ήταν ο Δημ.Γεωργούλιας.

Η βραδιά έκλεισε με τους Νησιώτες να δίνουν ραντεβού το τριήμερο της αποκριάς στο Νησί.

Βίντεο και φωτογραφίες στην ιστοσελίδα του ΠΑΜΙΣΟΥ:
<http://syllogos-pamisos.blogspot.gr/2016/03/2016.html>

Λόγοι υποψηφιότητας

«Χωριό μου, χωριουδάκι μου... και πατρικό σπιτάκι μου...» θυμάμαι να σιγοτραγουδά η μητέρα μου καθώς μπαίναμε στα πρώτα στενά της Μεσσήνης. Κατηφορίζαμε προς το σπίτι και διαπίστωνα πως τίποτα από όλα αυτά που αγαπώ στον τόπο αυτό δεν έχουν αλλάξει. Ήταν ακριβώς όπως τα επιθυμούσα. Η Μεσσήνη είναι ένας τόπος που έχω πολλές παιδικές και εφηβικές αναμνήσεις και που συνεχίζει μετά από 30 χρόνια σχεδόν να μου δίνει ερεθίσματα να τον αγαπώ περισσότερο.

Προσμένω την κάθε μεταμπίση του «Νησιού» ανάλογα με την εποχή του χρόνου. Το χειμώνα, το μάζεμα της ελιάς και η παραγωγή του λαδιού, λίγο αργότερα το φαντασμαγορικό καρναβάλι, οι φωτιές, τα ήθη και τα έθιμα του τόπου. Θυμάμαι, την Καθαρά Δευτέρα, οι αετοί να ξεπροβάλλουν υπερήφανοι στον ουρανό της Μπούκας, μικροί και μεγάλοι να γεύονται σαρακοστιανά εδέσματα. Λίγο αργότερα νιώθει την κατάνυξη της Μεγάλης Εβδομάδας. Πάντοτε, η παρουσία μου στη Μεσσήνη αυτές τις Άγιες ημέρες πυροδοτούσε την επιθυμία μου να παρακολουθήσω τα μυστήρια με μεγαλύτερη ευλάβεια. Και αφού σιγά σιγά «παρατείνεται» ο χειμώνας, θυμάμαι τους μόνιμους κατοίκους να υποδέχονται τους τουρίστες της άνοιξης και του καλοκαιριού.

Όλα τα παραπάνω, μα και τόσες άλλες εικόνες δημιούργησαν την επιθυμία μου να ασχοληθώ με τις δράσεις του συλλόγου «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ». Ως κάτοικος Αθηνών, έστω και με το μικρό εμπόδιο της απόστασης, μπορώ να είμαι «κοντά» στις δράσεις του τόπου μου. Αντιλαμβάνομαι τον εαυτό μου τυχερό που τόσα χρόνια συναναστρέφόμενοι ενεργά μέλη του συλλόγου και τους θεωρώ εμπνευστές της δικής μου υποψηφιότητας. Είμαι νέος άνθρωπος, η οξυδέρκεια του μυαλού μου, η αγάπη προς το «Νησί» και η όρεξη για εργασία μπορούν να ενισχύσουν τη σύσταση του συλλόγου και κατ' επέκτασιν να ενισχύσουν την ευημερία του τόπου.

Κλείνοντας το βιβλίο των αναμνήσεων, στέλνω θερμά ευχαριστήρια στα μέλη του Δ.Σ. για την ένθερμη και ανιδιοτελή υποστήριξή τους. Ακολούθως, στα μέλη και φίλους του Συλλόγου που υλοποίησαν την επιθυμία μου και με ενσωμάτωσαν στο Δ.Σ. με την ψήφο τους. Μεσσήνη- εις το επανιδείν!

ΤΣΟΒΟΥ ΖΩΗ

Κοινωνική Λειτουργός

Αναληρωματική Γραμματέας Δ.Σ. Συλλόγου των Απανταχού Νησιωτών «Ο ΠΑΜΙΣΟΣ»